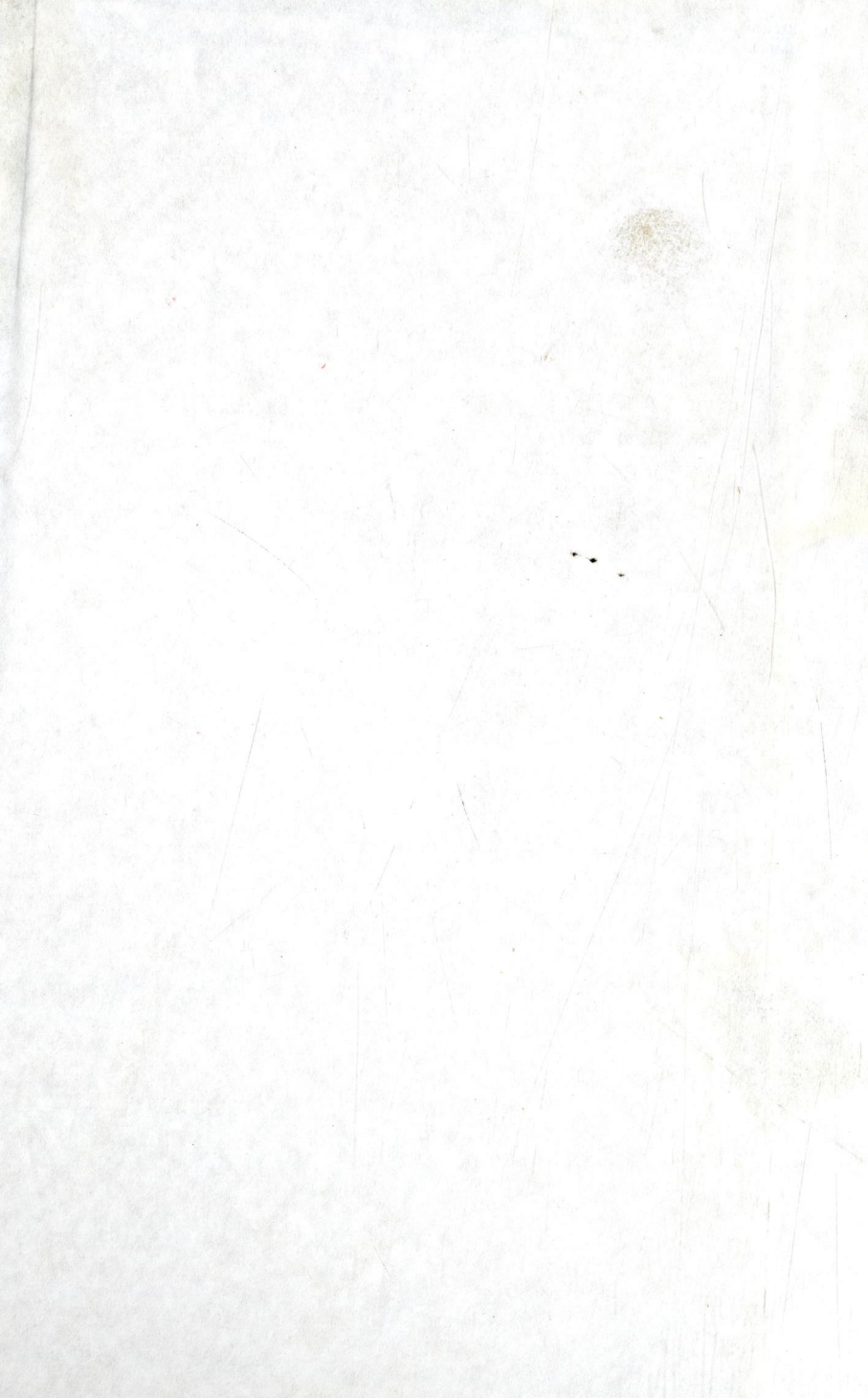
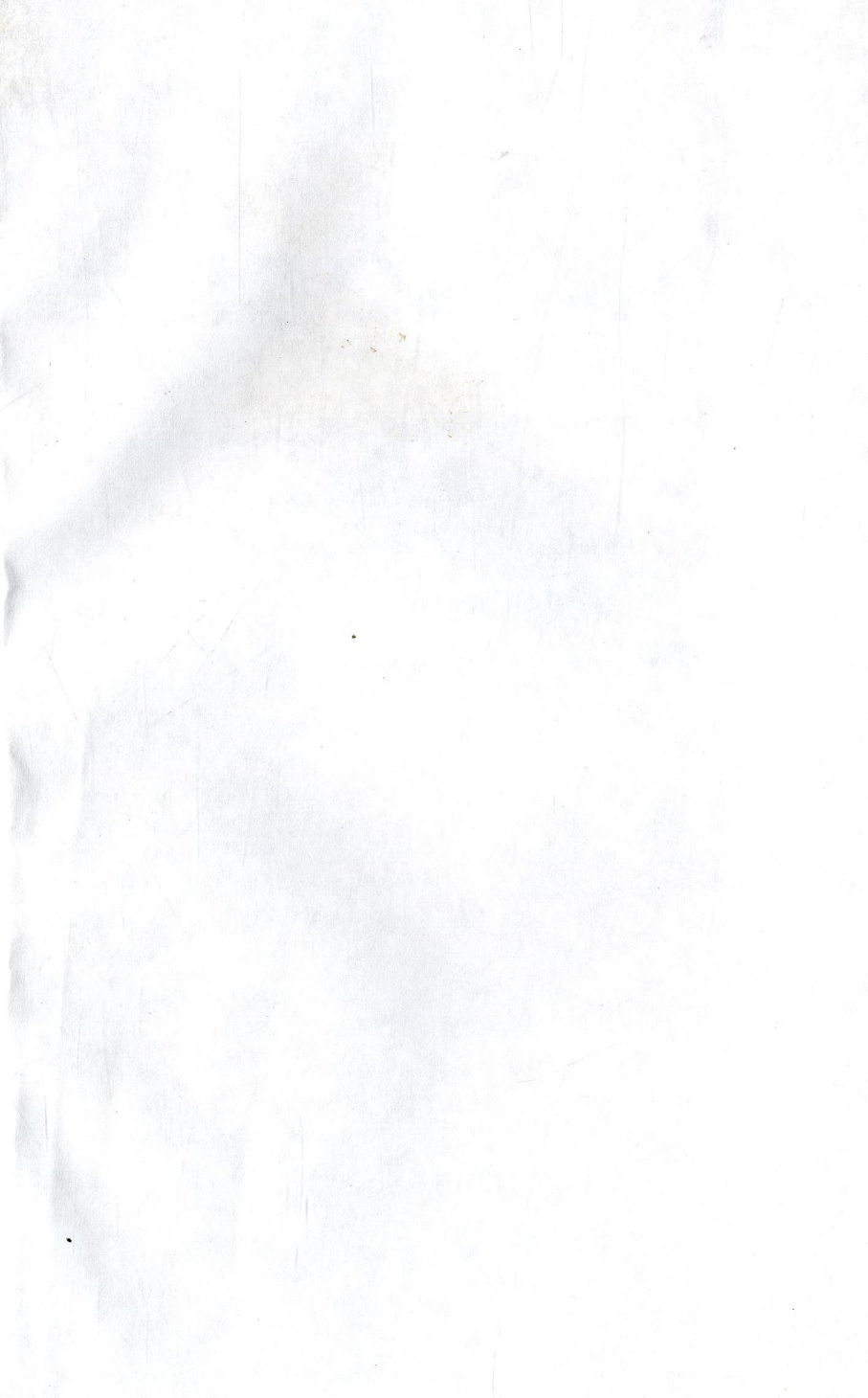

Звідомлення...

ЗВІДОМЛЕННЯ

Державної Торговельної Школи
й Прелюдної Купецької
та Ремісничої Професійної Школи
в ЯРОСЛАВІ
за рік шкільний 1940/41.

14

ЯРОСЛАВ

1 9 4 1.

177

ЗВІДОМЛЕННЯ

Державної Торговельної Школи
й
Прилюдної Купецької

та Ремісничої Професійної Школи

в **Ярославі**

106564

за шкільний рік 1940/41.

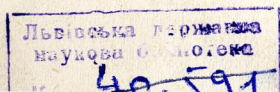

Здав

Леонід Бачинський.

[Handwritten signature]

:-: Ярослав 1941 :-:

40-591 9924

Verlag: „Staatliche Handelsschule mit ukrainischer Unterrichtssprache
in Jraoslau.

Druck: Neue Zeitungsdruckerei, Tr. Verw. Krakau Orzeszkowagasse 7.

Накладом: Державної Торговельної Школи з українською мовою нав-
чання в Ярославі.

Друк.: „Нова Друкарня Денникова“ п. нак. упр., Краків, Ожешкової 7.

На новій дорозі

Державна українська торговельна школа в Ярославі є якби продовженням однорічного приватного торговельного курсу для абсолювентів гімназії, який зачався в Ярославі, за дозволом Ляндратури, з дня 3. XI. 1939. р. згл. Окружного Шкільного Радника пана Й. Льоренца й закінчився 29. червня по 8 місяцях сталої, щоденної науки.

Управителем того курсу був теперішній директор заведення Бачинський.

З початком шкільного року 1940—1941. ціле підготування до організації державної торговельної школи в Ярославі припало тій управі курсу.

Дня 14. вересня 1940. р. Керманіч Культурно-Освітнього Відділу в Кракові др. Никифор Гірняк і згаданий проф. Л. Бачинський були в делегації у др. Манна Шефа Фахового Шкільництва в Краківському Дістрікті й представили йому просьбу створення української торговельної школи в Ярославі.

В тому часі зголосилося до 1-ої класи торговельної школи 24 учнів, а в проекті бюджету школи була встановлена скромна позиція 5000 зол., крім платні учительського персоналу.

По одержанні засадничої згоди на творення 2-річної держ. укр. торг. школи й провізоричного іменування директором тої школи, проф. Леоніда Бачинського, появилось в „Краківських Вістях” оголошення.

Одночасно видано „заклик в справі двокласової торговельної школи в Ярославі”. Цей заклик розіслано до усіх сіл в околиці Ярослава, до о. о. парохів, учителів. кружків „С-Г” та інших установ.

В творенню фахових шкіл в Ярославі, особливу діяльність приймав „Сільський Господар” в Ярославі.

Місцева шкільна влада в особі П. Окружного Шкільного Радника Й. Льоренца, засадничо дуже прихильно поставилася до засновання такої школи, але фактичне від-

криття школи було узалежене від писемної згоди шкільної влади з Кракова.

Покищо дозволено робити підготовку т. є. переводити вписи й іспити.

Інтервенції в справі прискороного відкриття школи робив Культ. Осв. Референт У. Д. К. в Ярославі м-р Петро Ісаїв та голова У. Д. К. Др. Ю. Старосольський.

Науку проектувалося почати 1. жовтня 1940. р., але формальний дозвіл ще не надходив, тому теперішній директор школи виїхав до Кракова і знов з Культурно-Освітнім Керманичем У. Ц. К. в Кракові Др. Н. Гірняком був у П. Др. Манна, Шефа Фахових Шкіл і П. Др. Шуберта, Шефа Освіти Краківського Дістрікту. Останній остаточно полагодив справу відкриття держ. україн. торг. школи в Ярославі та іменування директора школи.

На підставі цього позволення, Окруж. Шкільний Радник Льоренц дав формальний дозвіл на початок науки в школі. Остаточо переведено вписи та вступні іспити. Протягом перших днів зголосилося 40 учнів.

Щодня напливали нові учні. Число молоді стало переходити нормальний стан. Було тісно, невідгідно й виникла потреба поділити класу на 2 відділи.

Це довершено 1. листопада 1940. й одночасно заангажовано ще одну учительську силу.

Разом з отворенням державної торговельної школи виникла потреба створення ремісничої й купецької професійної школи для практикантів і недосвідчених купців, згл. тих, що не мають відповідних кваліфікацій. Провід над тими школами, декретом Шефа Освіти Краківського Дістрікту з дня 3. жовтня 1940 — Ku — P — u — O 5557 — 40, поручено директорів державної торговельної школи.

Наука в обох тих професійних школах почалася 5. жовтня 1940. р. публичним оголошенням, з рамені Шкільного Окружного Начальника.

Ці дві школи є безплатні.

Перший день науки в одній і другій професійній школі відбувся при 2—3 учнях. Здавалося, що ті дві школи не будуть мати будучности. Дирекція звернулася до всіх купців і ремісників міста Ярослава й Радимна окремими письмами та подала до відома існування таких фахових шкіл і які дають вони права.

Крім того У. Д. К. в Ярославі. на просьбу Дирекції школи, уложив обіжник до купців і ремісників, закликаючи їх

звернути увагу на цю школу та взагалі на потребу фахового об'єднання.

Учительство обох цих шкіл, не дивлячися початково на число учнів, старанно вело науку, молодь стала напливати до обох шкіл так, що вже в листопаді до купецької школи ходило 52, а до ремісничої 32 учнів. Знов довелося ділити купецьку школу на два відділи. Тим самим створено при управі держ. торг. школи 5 відділів, з 139 учнями.

Школа приміщена в бувшому будинку жидівської народної школи при вул. Вузькій 1.

Приміщення це мусить увійти до історії міста Ярослава й культурно-освітньої його діяльності.

Так склалося, що в мурах тої школи повстало ряд українських шкіл, відбувалися там різні фахові й загальноосвітні курси, а в кінці року, коли військо забрало приміщення польської торговельної школи, цей невеликий будинок відступив дві класи на пополудневу науку, як повинність допомогти школі й як реванж за те, що українська торговельна школа цілий рік мала науку машинописі в мурах польської торговельної школи.

В будинку школи відбули, або зачали науку такі школи:

1. Приватний торговельний курс для абсолювентів гімназії від жовтня 1939. до 29. квітня 1940. р. 19 слухачів покінчило курс і всі мають заняття. Директором був проф. Леонід Бачинський.

2. Приватні гімназійні курси від січня 1940. до кінця червня 1940. 40 учнів уратувало рік шкільної науки. Директором був проф. Мр. Ісаїв Петро.

3. 6-місячні сільсько-господарські курси від квітня до вересня 1940., 12 селянських дітей виїхало на село, щоб ширити там сільсько-господарську освіту. Директором був проф. Леонід Бачинський.

4. Двотижневий курс Хліборобського Вишколу Молоді в липні 1940. Молоді 43. Директором був. інж. Каплистий Макар.

5. Матуральні гімназійні курси й

6. Державна українська гімназія розпочала в тім будинку вступні іспити й науку в вересні 1940. р. Гімназія ця має тепер понад 300 учнів. По короткому побуті перейшла до власного будинку. Директором був проф. Євген Форостина.

7. Державна Торговельна Школа від 1. жовтня 1940. р.

8. 3-річна Реміснича Професійна Школа від 5. жовтня 1940. р.

9. **3-річна Купецька Професійна Школа** від 5. жовтня 1940 р.

Про ті три школи подано в звіті.

10. **Однорічна Господинська Школа** із-за браку приміщення відбувала свою теоретичну науку від 1. лютого до кінця червня 1941. р. Було 28 дівчат. Директором школи була проф. Марія Ціховляс.

11. **Двотижневий курс санітарних передовичок** відбував науку в вечірніх годинах в місяці березні 1941. р. Учениць 20. Директоркою була проф. Михайлина Козак.

12. **Одномісячний ветеринарійно-господарський** курс відбував науку вечером в місяці березні 1941. р. Слухачів 13. Директором курсу був інж. Каплистий Макар.

Не можна оминати й того факту, що в мурах тої школи виготовлено проекти, давано вказівки й зреалізовано створення чотирьох 2-річних сільсько-господарських професійних шкіл, а саме:

1. в Радимні від 1. II. 1941, дир. інж. Т. Краснокутський.
2. в Кривчі від 1. II. 1941., дир. інж. Г. Гордієнко.
3. в Дубні від 1. V. 1941., дир. інж. Я. Танцюра.
4. в Волі Розвеницькій від 1. V. 1941, дир. інж. П. Галян.

I. ДЕРЖАВНА УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА. УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ЗБІР.

Стан на кінці шкільного року 1940/41.

А) Директор

Бачинський Леонід, учитель торговельних шкіл. Управитель Прилюдної Купецької й Ремісничої Професійної Школи, опікун шкільної кооперативи. Учив книговедення в кл. 1а/3, 1б/3, — 6 год. На підготовляючому курсі, краєнописи 3 год. Разом 9 год. тижнево.

Б) Етатові вчителі

1. **Капій Мирослав**, вчитель гімназії. Завідував професорською й учнівською бібліотекою. Учив німецької мови й листування 1а/4, 1б/4, українського листування 1а/3, 1б/3 й ведення підприємства 1а/4 — 18 годин. На підготовляючому курсі — української мови 4 год. Разом 22 год. тижн.

2. **Михальчишин Ярослав** дипл. учитель торговельних шкіл. Опікун 1а кл. читальні й хору школи, завідував товарознавчим і географічним кабінетами. Вчив товарознав-

ства 1а/4, 1б/4, купецьких рахунків 1а/4, 1б/4, господарчої географії 1а/2 — 18 год. На підготовляючому курсі рахунків 4 год. Разом 22 год. тижнево.

3. **Гарабач Ольга**, дипл. учителька торговельних шкіл. Опікунка 1б кл., Куреня Молоді й завідателька кабінету реклями. Вчила ведення підприємства 1б/4, стенографії 1а/2, 1б/2 реклями 1а/2, 1б/2, господарської географії 1б/2, машинописання 1а/4, 1б/4 — 22 години. На підготовляючому курсі географії 3 год. Разом 25 год. тижнево.

В) Контрактові вчителі

4. **о. Гриневецький Степан**, катихит школи, вчив релігії 1а/2, 1б/2 — 4 год. На підготовчій курсі релігії 1 год. і співу 1 год. Разом 6 год.

5. **Ціховляс Марія**, учителька, опікунка спортивного гуртка, вчила руханки 1а/1, 1б/1. — Разом 2 год. тижнево.

Г) Служба

Буцовський Василь, терціян.

ЗМІНИ В УЧИТЕЛЬСЬКОМУ ЗБОРІ ПРОТЯГОМ ШКІЛЬНОГО РОКУ 1940/41.

1. **Бачинський Леонід** іменований рішенням Шефа Дістрікту — Відділ Культури й Науки з дня 3. X. 1940. ч.: Ku — R — u — o — 5557 — 40 управителем державної торговельної школи, купецької й ремісничої школи в VI-тій ранзі.

2. **Капій Мирослав**, усталена платня поборів в VI-тій ранзі з дня 1. XI. 1941., рішення Шефа Дістрікту, через Окружного Шкільного Радника в Ярославі. Az., Sch. 34/41 з дня 11. I. 1941.

3. **Михальчишин Ярослав**, усталена платня поборів в VIII-ій ранзі з дня 1. X. 1940., як вище.

4. **о. Гриневецький Степан** — усталена платня поборів у VIII-ій ранзі з дня 1. X. 1940., як вище.

5. **Гарабач Ольга**, усталена платня поборів у VIII-ій ранзі, з дня 1. XI. 1940., як вище.

6. **Ціховляс Марія**, усталена платня поборів у VIII-ій ранзі, з дня 1. X. 1940., як вище.

ВАЖНІШІ РОЗПОРЯДКИ ШКІЛЬНИХ ВЛАСТЕЙ.

1. Ч.: 3367/IV—44 з дня 24/VII. 1940. Про новий устрій фахових шкіл і плян розділу научних предметів.

2. К. ZI. 2496/40. з дня 8. VI. 1940. Оголошено тимчасовий службовий правильник для українських учителів і шкіл.

3. К. ZI. 1433/40. з дня 15. VIII. 1940. Про поділ року на 3 частини, про різдвяні, великодні, зеленосвяточні й літні ферії.

4. Ч.: Ku — Bu — O 5557—40. Позволення на відкриття держ. торговельної школи.

5. Ч.: 5765/46 з дня 11. X. 1940. Інструкції до ведення звітних книг.

6. Ч.: 5811/40. Усталення поборів учителів торговельної школи.

7. Ч.: 6671/40 з дня 23. XI. 1940. В справі відпусток директорів і професорів фахових шкіл.

8. Ч.: 34/41 з дня 11. I. 1941. Затвердження поділу першого року школи на два відділи.

9. Az. Sch. 34/41. з дня 11. I. 1941. Затвердження бюджету школи на рік 1940/41.

10. Ч. 41/41 з дня 14. I. 1941. Позволено школі друкувати свідоцтва у власному заряді.

11. Ч.: 42/41 з дня 14. I. 1941. Позволено навчання української мови (3 год. тижнево), як надобовязковий предмет.

12. Дня 23. I. 1941. Поручено молоді понад 16 літ у випадку нещастя, звязаного з огнем, виливом рік, сніговією і т. д. стати до роботи, як будуть завізвані адміністраційною владою.

13. Дня 5. II. 1941. Повідомлення про приїзд Губернатора Краківського Дистрикту.

14. Дня 7. II. 1941. Окружний Шкільний Радник зажадав від професорів виповнення особових аркушів і предложення відписів документів освіти та педагогічної практики.

15. Ч.: 682/41 — IV — 105 — з дня 8. II. 1941. Вияснення Шефа Шкільництва в Генеральному Губернаторстві, в справі навчання української мови.

16. Ч.: 220/41., з дня 24. II. 1941. Позволено вести підготовчий курс до торговельної школи.

17. Дня 6. III. 1941. Жадання предложити оригінальні документи покінчення освіти, від усіх професорів школи.

18. 16. V. GG. P. I. ст. 108, з дня 16, III, 1941, Зарядження про святкові дні в ГГ.

19. Ч.: 1555/2/41, з 24. III. 1941. Поручено уживати німецькі географічні назви, так, як вони звучать в німецькій мові.

20. Дня 25. III. 1941. Затверджено взір печатки школи.

21. Дня 16. IV. 1941. Повідомлення про приїзд Шефа Шкільництва Краківського Дістрікту.

22. Обіжник ч.: 8 з дня 6. V. 1941. Окружний Шкільний Радник повідомив про дозволення уживати мапи „Чорноморських Країв”, про обовязкове уміщення портрету Фірера й Генерального Губернатора в кожній класі. Дозволено висити образ св. Володимира Великого. Вказівки про приготування школи на випадок бомбових нападів.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ШКОЛИ.

1. ДЕРЖАВНА УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА ШКОЛА.

В шкільн. р. 1940/41. відкрито перший рік торговельної школи. В слідуєчому шкільн. році буде 1-ий і 2-ий рік торговельної школи. Завданням торговельної школи є фаховий вишкіл працівників, конечних для ведення фахової торговельної праці, в усіх ділянках економічного й адміністраційного життя, згл. уможливлення дальшої науки.

Торговельна школа є коєдукаційна, дволітня згл. трьохлітня, бо по укінченні двохлітньої науки є третій рік спеціалізації в торговельній, банківій, або адміністрац. ділянці.

Програма школи обіймає матеріял давної 4 класової купецької гімназії, усунено з неї тільки предмети загальнообразуючі (природа, історія і т. д.), яких було 11—12 год. тижнево. Місто тих предметів, уведені предмети фахові й практичні.

Осередним предметом навчання є знання про торговельне підприємство й його ведення. Основу навчання творять наука про купно й продажу, товарознавство, господарська географія й наука про організацію торговельного підприємства, поруч з умінням вести торговельні й банкові книги, писання на машині й знання стенографії.

Крім того учень обовязний відбути практику в господарсько-кооперативно-торговельних підприємствах.

До 1 року торговельної школи приймається хлопців і дівчат, що

а) викажуться покінченням 7 кл. вселюдної школи, або свідоцтвом іншої рівнорядної школи.

б) Скінчать в давнім календарнім році щонайменше 14 літ життя.

- в) Зложать вступний спит з матеріялу приписаного для вселюдних шкіл з обсягу матеріялу 7 кляси.

ОПЛАТИ.

Оплата за вступний іспит 20.— зол. Вписове 10.— зол. Оплата за науку 20.— зол. місячно. Від оплати за науку уділюється знижку для учнів здібних і з бездоганим поведенням. Усі вплати переводиться чеком на conto поштового Чекового Уряду у Варшаві ч.: 2967. Ніяких оплат не повертається.

ВПИСИ Й ІСПИТИ.

Відбудуться 1. вересня 1941., о год. 8. рано в будинку школи. Треба принести останнє шкільне свідоцтво, метрику, або виписку з метр. книги й дві фотографії для одержання учнівської виказки, по зложенню іспиту й вписанню до школи.

ПЛАН НАВЧАННЯ.

Предмети:	1-рік годин	2 рік тижне- во	3 рік спеціалізація а) в торг. ад- міністрації	б) в різних фахах
1. Релігія	2	2	2	2
2. Ведення підприємства	4	4	3	4
3. Товарознавство	4	4	2	2
4. Господарська географія	2	2	—	—
5. Купецькі рахунки	4	4	3	4
6. Книговедення	3	3	3	4
7. Німецька мова з листуванням	4	4	4	4
8. Українське листування	3	3	2	2
9. Стенографія (скоропис)	2	2	2	—
10. Машинописання	2	1	1	1
11. Бюроведення	—	—	2	—
12. Рекляма	2	2	2	2
13. Право й адміністрація	—	—	4	4
14. Гігієна	—	1	—	—
15. Руханка	1	1	1	1
	33	33	30	30
Надобовязкові предмети:				
16. Домашнє господарство	—	2	—	—
	33	35	30	30

Крім того:

- а) Спортові гри й забави. б) Надобовязково 1 год. хорового співу.

ІІІ. ДОПОМІЧНІ НАУКОВІ ЗАСОБИ БІБЛІОТЕКА.

Проф. Катій Мирослав подає:

З відкриттям школи стало пекучою потребою заснування бібліотеки для учнів, які вийшовши з польської народної школи винесли дуже слабе знання української мови в слові й письмі. Рівнож і для вчителів потрібна бібліотека, головню фахових книжок, які давали би їм змогу поширювати й відсвіжувати знання.

Початок заснування бібліотеки зробив дир. Л. Бачинський. який дарував 10 книжок, дещо книжок (польських) перебрано з колишньої жидівської народної школи.

Решту закупила управа торговельної школи з фондів, признаних у шкільному бюджеті.

Стан бібліотеки з кінцем шкільного року 1940/41 представляєтьс так:

Всіх чисел в бібліотечному інвентарі є 410. На квоту зол. 894. — З того бібліотека учителів числить 143 книжок. Бібліотека учнів 267 книжок.

I. Книжок українських	261	II. Книжок до товарознавства	11
„ польських	143	„ „ реклями	4
„ німецьких	5	„ „ книговедення	24
„ чеських	1	„ „ кореспонденції	4
		„ „ орган. торгівлі	16
		„ „ скорописи	1
		„ „ машинописання	2

Закуплено книжок 300, перебрано з жид. народної школи 90, дарові 20. Управа державної торговельної школи закупила книжок 300 на суму 669,90 зол. З бібліотеки користало 8 учителів, які випозичили 67 книжок, і 49 учнів, що випозичили 972 книжки. Пересічно прочітав один учень (-иця) 20 книжок. При видаванні книжок помагала учениця Софія Дрозд.

ТОВАРОЗНАВЧИЙ КАБІНЕТ.

Проф. Михальчишин Ярослав подає:

Інвентар складається з трьох частин:

1. Річей куплених протягом року за державні фонди й таких було 116 чисел на зол. 567,18, з того з фондів Купецько-ремісничої професійної школи на зол. 231,98.

2. Річей дарованих. або придбаних заходом школи й таких було 106 інвентаревих чисел на квоту зол. 497,90.

3. Річей перебраних по жидівській школі, яких було 88 інвентаревих чисел на квоту 795,05. Цілий інвентар товарознавчого кабінету мав 311 інвентаревих чисел на зол. 1860,13, а саме:

1. Інвентар (шафи і т. д.): 5 інв. чисел на зол. 200.

2. Настінних образів товарознавчих і з технології в рамах за склом: 24 інв. числа на зол. 255.

3. Взорів товарів рослинного й звіринного походження: 9 інвентаревих чисел на зол. 53,70.

5. Барвників: 8 інвентаревих чисел на зол. 16.

6. Руд і мінералів: 9 інвентаревих чисел на зол. 16,20.

7. Металів, блях, дротів і т. д.: 3 інв. числа на 41 зол.

8. Хемікалій: 27 інв. чисел на зол. 18,50.

9. Скло, корки і т. д.: 34 інв. числа на зол. 61.

10. Експериментальних приладів хемічних і фізичних до науки товарознавства: 169 інв. чисел на зол. 1087,63.

КАБІНЕТ МАШИНОПИСИ:

Проф. Ольга Гарабач подає:

Протягом шкільного року куплено 4 машинки:

„Remington” нім. вартість зол. 484,70

„Rival” ” ” ” 439,70

„Continental” ” ” ” 421,40 (нова)

„Olympia” укр. ” ” 588,— (нова)

Одну машинку подаровано для вправ молоді. Є ще одна машина дуже старого типу, як музейна річ не до ужитку. На науку машинописі ходила молодь до польської торговельної школи, де уживала машинок за оплатою. Влада асигнувала більшу квоту на закупню машин, та ізза труднощей з закупом і доставою зреалізується купно пізніше.

ГЕОГРАФІЧНИЙ КАБІНЕТ.

Проф. Михальчишин Ярослав подає:

а) Куплено в шк. році 7 інв. чисел на квоту 44,90, з того з фондів купецько-ремісничої школи на зол. 22.

б) Даровано або придбано заходом школи 28 інв. чисел на зол. 385.

в) Перебрано по жидівській школі 27 інв. чисел на зол. 449. Цілий інвентар складається з 62 інв. чисел вартости зол. 878,90.

Кабінет начисляє 14 мап, 1 гльобус, 1 стояк на мапи, 1 компас, 1 шафа на образи й 44 образів у рамах за склом.

КАБІНЕТ КНИГОВЕДЕННЯ Й КОРЕСПОНДЕНЦІЯ.

Проф. Леонід Бачинський подає:

Помічним приладдям до навчання книговедіння були взори книг, блянок і різних формулярів, що уживаються в українських банках, господарських і кооперативних установах й 2 таблиці оригінальних взорів цінних паперів. Крім того учні школи зробили 6 таблиць:

1) схема замкнення рахунків у детальнім склепі, 2) р-к власителя, страт і зисків та капіталу (уч. Коваль Ольга), 3) схема замкнення в головній книзі (уч. Макар Зеновій), 4) перегляд поодинокого книговодства (уч. Яремко М.), 5) способи замкнення товарних р-ків (уч. Гронковська Тереса і Керек Анна), 6) кредитовий денник (уч. Гронковська Тереса). Куплено 1 інвентарове число на зол. 6,20. Решта придбано старанням школи й учнів.

КАБІНЕТ РЕКЛЯМИ.

Проф. Гарабач Ольга подає:

Кабінет реклями ізза труднощів зв'язаних з війною не міг придбати необхідного приладдя, хоч на це були асигновані певні квоти. Замовлені шафи на споживчі продукти, столи й полиці на конфекцію й ґалантерію і т. д. будуть готові щойно підчас вакацій. Кабінет реклями мав одну кімнату, де уміщені на стінах різномодні реклями різних фірм і реклями зроблені молоддю заведення. Деякі фірми, як „Франка”, „Пелікан”, „Астра”, „Гардмудт”, „Осрам”, „Кнайпа” й другі прислали різномодні свої реклями, пуделочка, летючки, взори товарів, реклямові таблиці і т. д. Важніші реклями й колекції реклям уміщено в шафі. Кабінет реклями начисляє 29 інв. чисел на квоту зол. 165.—.

УРЯДЖЕННЯ КАНЦЕЛЯРІЙ І КЛАС.

- а) Куплено протягом року 27 інв. чисел на зол. 269,30, з того з фондів купецько-ремісничої школи на 26 зол.
- б) Даровано, або придбано зарядом школи 24 інв. числа на зол. 316,50.
- в) Перебрано по жидівській школі 115 інв. чисел на зол. 8212. Цілий інвентар складається з 166 інв. чисел на квоту зол. 8797,80. Сюди належать шкільні лавки, столи, таблиці, катедри, образи (17), різне канцелярійне урядження, книги і т. д. Головний інвентар школи має 1042 числа на 14.401,38 зол.

Протягом року ввійшло й полагоджено 711 писем.

IV. ХРОНІКА ШКОЛИ.

а) Конференції учительського збору.

В шк. році 1940/41 відбулося 9 нарад учительського збору.

б) Інспекції.

Дня 11 грудня 1940 відвідав школу Окружний Шкільний Радник Йосиф Льоренц.

в) Прогульки й фахові екскурсії.

1. Дня 1 жовтня 1940 молодь при участі всіх учителів оглядала виставу — „Чотиролітній Плян Німеччини”.

2. Дня 8 листопада 1940 оглянула молодь виставу книжки й преси в салях УДК.

3. 18 лютого 1941 молодь обох років оглянула виставу українських вишивок і народньої ноші в салях УДК.

4. 14. травня 1941 під проводом проф. Ярослава Михальчишина учні Іа року оглянули цегольню.

5. 16. травня 1941 під проводом проф. Я. Михальчишина учні оглянули газівню міста Ярослава.

6. Дня 25 травня 1941 відбулася прогулька цілої школи з учительським збором і директором школи до Кидаловицького лісу. Прогульку провадив п. Вергун. Зроблено багато знімок.

7. Дня 29. травня 1941 відбулася цілоденна фахова прогулька до Переворська під проводом проф. Ярослава Михальчишина й проф. Ольги Гарабач. Молодь оглянула цукроварню, фабрику мармоляди й оліярню.

8. 13, 17 і 20 червня 1941 учні обох відділів ознайомились з веденням книг О. С. К. в Ярославі, оглянули бюро й магазини Союзу. Вичерпуючі пояснення давав п. Кікта Степан.

9. Дня 18 червня 1941 учні відвідали „Українбанк” в Ярославі, де показано їм головніші книги й способи ведення книговодства.

г) Позашкільна діяльність професорів.

Цілий учительський збір приймав живу участь у культурно-освітніх і гуманітарних організаціях. Всі належали до Секції Учителів і Колегії Фахового Вчительства. Крім того:

Бачинський Леонід є директором Т-ва „Сільський Господар” в Ярославі й редактором кооперативно-господарського часопису „Сільський Господар” у Ярославі. „Українське Видавництво” в Кракові друкувало такі його книжки: 1) Садок коло хати, 2) Кури, як джерело доходовости в сільському господарстві, 3) „Готовсь”, вказівки для молоді в ділянці

проф. Мирослав Капій. Відбулося кілька викладів з ділянок української мови, історії та письменства. Реферати виготовляли самі учні (-иці), а саме: Коваль Ольга — „Вистава книжки в УДК в Ярославі”, Макар Зеновій — „Життя Тараса Шевченка”, Котилjak Марія — „Іван Франко та його головніші твори, Хомиk Ірина — „Юлій Верн” і його твори, в яких його фантастичні мрії стають дійсністю, Коваль Ольга — „Андріївські звичаї”, Коваль Ольга — „Назва Україна”.

Дня 1. XI. 1941 повстав читальний хор під проводом проф. Ярослава Михальчишина, котрий виступав підчас шкільних і публичних шкільних свят. Читальня пренумерувала часописи: „Краківські Вісті”, „Тижневик”, „Дорога”, „Малі Друзі”, „Сільський Господар” і різні німецькі журнали „Сігнал”, „Ілюстріртер Беобахтер”. В читальні кожної суботи учні грали шахи й інші гри. Дня 12. XII. 1940 улаштувала читальня Андріївський Вечір із багатою, веселою програмою. Було кілька запрошених гостей з державної гімназії. Молодь улаштувала чай, на якому згадала найбільшого достойника Церкви Митрополита Андрея.

18. XII. 1940 відбулося представлення в мійському кіні „Свято св. Миколая”, яке приготувала проф. Ольга Гарабач.

25. I. 1941 Читальня уладила просфору, в якій прийняв участь Преосвященний Єпископ Лакота з оо. Каноніками.

4. II. 1941 почався курс народних танців.

23. II. 1941 почався фотографічний курс, на який записалося 12 слухачів. Вчив фотограф Старух. Курс відбувався що неділі теоретично й практично. Закінчився 3-го травня 1941. Позістала надвишка 20 зол., яку перебрано на потреби читальні.

8. III. 1941 уладила читальня прийняття для учнів VI-ої і VII-ої класи народної школи ім. князя Ярослава. В гутірці та при чаю молодь двох шкіл щиро запізналася.

23. березня читальня уладила іменини директора школи з виступом шкільного хору. Молодь зложила побажання й передала директорові різьблений альбом. Закінчено свято спільною фотографією.

23. III. 1941 хор Читальні брав участь у концерті в честь Тараса Шевченка.

Членська вкладка до Читальні виносить місячно 20 сот Членів читальні є 40. Готівки в касі з кінцем року 55 зол.

3. Шкільна Кооператива „Згода”.

Кооператива „Згода” заснована 5. жовтня 1940. р. До Управи Кооперативи покликано уч. Глову Володимиру, як

справничку, уч. Ціховляс Любов, як книговодця, й уч. Зільник Марію, як скарбничку. Підчас хвороби останньої, обов'язки касієрки виконувала Коляник Ольга. Опікуном Кооперативи був проф. Леонід Бачинський. Члени кооперативи зложили уділ по 2.— зол. Всіх членів кооперативи є 38 з того 12 з купецької школи. Директор школи зложив уділ 100 зол і так зі 179 золотими почала кооператива свою діяльність. Зв'язалася з гуртовою торгівлею, шкільними приборами й закупила найкращіший товар, потрібний для учнів школи. Дістаючи від гуртівні рабат, кооператива продавала учням по тій самій ціні, що й у skleпах міста. Кооператива не поставила собі мети придбати зиски, лише уможливити своїм членам кожночасно мати під рукою шкільне приладдя по дешевій ціні й такий, який вимагають професори. Крім того Управа кооперативи мала практику в веденні малого інтєресу й привчалася до ведення діловодства.

Рахунок білянсу:	Пасива	Актива
1. Готівка		124.60 зол.
2. Уділи	179.—	
3. Запас товарів		38.30 „
4. Товарові довжники		20.40 „
5. Зиск за діловий рік	26.30	
	205.30	205.30 зол.

4. Дрібна ощадність.

Оба відділи складали протягом року свої ощадности в „Українбанку” в Ярославі. Крім самої ідеї ощадности, ця акція привчала молодь до точности взятого на себе обов'язку складати місячно до банку дрібну, але сталу квоту, в точно означений час. Крім того були це початки практичного банкового книговодства. Збірщиком 1-а року була Ціховляс і збрала до банку 63,15 зол., збірщиком 1 б року була Ванькович Ольга і збрала 24.— зол. Опікуном акції ощадности був проф. Бачинський Леонід.

5. Спортовий Гурток „Хортиця”.

В торговельній школі є обов'язковий предмет руханка, але вона не обмежується лиш приписовими годинами. Учні й учениці робили в літніх місяцях прогульки й займалися спортом та належали до Куреня Юнаків. Шкільний Спортовий Гурток „Хортиця” займався спортивною діяльністю. Голова Кружка був уч. Макар Зеновій. В травні й червні місяці відбулися міждружинові змагання, в яких брало

участь 8 дружин. Побідником вийшла дружина „Батурин”. Опіку над Гуртом мала проф. Ціховляс Марія.

6. Курінь Юнаків ім. гетьмана Івана Мазепи.

Курінь засновано 10 березня 1941. На організаційних сходах про ідею й завдання Куреня Юнаків, пояснив дир. школи Л. Бачинський і передав опіку над Куренем проф. О. Гарабач. Тому, що до Куреня могла належати молодь лише добра в науці й поведенні, число юнаків- (чок) не було велике. Засада не в кількості, але в якості, була провідною при організації того Куреня. Курінь складався з курінної Люби Ціховляс, секретарки Ліди Ільницької й скарбнички Ольги Земянської. До Куреня прийнято 23 членів і поділено їх на 3 гуртки: два дівочі й один хлопячий. Провідницею 1-го гуртка „Ластівка” була уч. Ліда Ільницька, 2-го гуртка „Пчілка” — Ольга Коваль. Провідником 3-го гуртка „Льви” був Петро Клюк. На кожних сходах присутня опікунка Куреня проф. Ольга Гарабач. На сходах переробляли закон юнаків, історію України, вправи вмілості та гартували свій дух карно й здисципліновано. Курінь має власну домівку в школі, прикрашену відповідними образами. 8 юнаків (-ок) скінчило фотографічний курс. Перший і другий Гурток опікується Куренем Новиків з народної школи ім. князя Ярослава Мудрого, який має 42 членок і поділений на 3 Гуртки: „Лисички”, „Мишки” й „Землерийки”. Проводять ті Гуртки юначки: Глова Володимира, Софія Смітюх і Любов Ціховляс. Сходинами відбуваються раз на тиждень в торговельній школі. Курінь відбув кілька прогульок в цілі пізнання найближчих околиць Ярослава. Готівки в касі Куреня 7.15 зол. Здорова основа куреня дає запоруку його успішного розвитку.

7. Практика в склепах.

Українські торговельні підприємства в Ярославі, в Перемишлі, Лежайську й Радимні віднеслися дуже прихильно до уможливлення молоді відбутися практикою для доповнення теоретичної науки та, щоби запізнатися з деталями праці в склепах головніших банж.

Виказ ВП. Власників склепів, установ, де молодь відбула й відбуде практику, подається в слідуючому звіті.

VI. ДОПОМОГА МОЛОДІ.

а) Стан здоровля учителів і учнів.

Стан здоровля учительського збору був дуже добрий. Навчання не переривалося довгими відпустками з причини

хороби. Також стан здоровля учнів був загально добрий. В порозумінні з Реф. Суспільної Опіки при УДК. в Ярославі, Др. М. Созанський перевів лікарські оглядини шкільної молоді. Висліди кінцевих оглядин молоді виказують:

побільшення шийних залоз у 9 уч., згушення вершків легенів у 8 уч.	
„ тарчевих „ „ 3 „ катар вершків легенів „ 2 „	
„ мігдаликів „ 13 „ сухе запалення олегочної „ 1 „	
бронхит „ 1 „ запалення середнього вуха „ 1 „	
запалення очних spojок „ 6 „ короткозорих „ 4 „	
слаба будова тіла „ 4 „ серцева вада „ 1 „	
нервиця серця „ 2 „ порохняві зуби „ 20 „	

Пошесних недуг не було. Зовсім здорових учнів є 34%. У хлопців стан здоровля кращий, чим у дівчат. Про гігієну тіла для цілої школи виголосив реферат Др. М. Созанський. Поодинокі вказівки подав лікар при оглядинах. Впроваджено карти здоровля учнів (-иць) і повідомлено про стан здоровля батьків згл. опікунів.

б) Доживлювання молоді.

Ізза воєнних подій і уведення карткової системи, трудно було добути потрібних продуктів для доживлювання молоді. На початку року було приділено школі 5 л. молока денно. Пізніше цей приділ знесено. Завдяки зичливості повновласника Цукроварні в Переворську, інж. О. Скрипченка, школа дістала цукор і у власному заряді під доглядом проф. М. Ціховляс доживлювала молодь, варючи молоко, збіжеву каву або цвітовий чай. Від 26. лютого 1941 до 31. березня, 10 найбільш потребуєчих, головно доїжджаєчих учнів діставали обіди в Секції Доживлювання УДК в Ярославі, якої референти інж. Р. Паламарчук і др. І. Черкавський ставилися все дуже зичливо.

в) Стипендії й допомоги.

УДК в Ярославі дав для найбіднішої молоді на день св. Миколая: 2 светери, 12 м. полотна на сорочки, 4 пари рукавиць, 4 штуки жіночої білизни, 2 пари черевиків, 1 коц. Український Центральний Комітет у Кракові признав для здібнішої молоді заведення стипендій зол. 3090, а саме: Лісна І. 180.— зол., Ільницька Л. 210.— зол., Коляник О. 240.— зол., Коваль О. 205.— зол., Швергун Л. 180.— зол., Довгунь І. 120.— зол., Довгунь М. 120.— зол., Слота В. 180.— зол., Блонарович Я. 150.— зол., Гвіздь М. 120.— зол., Дрозд С. 120.— зол., Демчина С. 120.— зол., Сосновська М. 120.— зол., Камінський Д. 120.— зол., Полюга Ю. 120.— зол., Клюк

П. 120.— зол., Котиліак М. 180.— зол., Вархола А. 180.— зол., Хомик І. 120.— зол., Старега А. 480.— зол., Ванькович О. 150.— зол., Керек А. 50.— зол., Пекар А. 50.— зол., Зем'янська О. 50.— зол., Василюк Я. 50.— зол., Воробель С. 50.— зол., Шегда А. 50.— зол., Паславський О. 150.— зол.

г) Інтернати.

УДК в Ярославі удержував два інтернати: а) для хлопців під назвою: „Ремісничі Бурса” при вул. Огородовій 1, де було приміщено 5-ох хлопців (двох за оплатою по 50.— зол. місячно, один за 40.— зол., один за 20.— зол. і один безплатно; б) „Інститут для дівчат” при вул. Артилерійській ч.: 6. (бурса св. Онуфрія), де було приміщено 17 учениць (дві за оплатою 80.— зол., три за 50.— зол., чотири за 40.— зол., вісім за 15.— зол., і чотири хліби місячно).

Управителькою „Інституту для дівчат” була п. І. Паарова. Господарський і Фінансовий Заряд був в руках дир. П. Зелеза й М. Зелезової. Загальний догляд над Інтернатом мав Референт Суспільної Опіки УДК інж. Р. Паламарчук, а при кінці шк. року Др. І. Черкавський.

ВІІ. ЛІТОПИС ШКОЛИ ЗА 1940—1941. ШК. РІК.

Вересень:

14. Шеф Фахового Шкільництва Краківського Дистрікту, Др. Манн дав засадничу згоду на заснування школи.
15. Заклик до громадянства в справі відкриття торговельної школи й оголошення в часописі.

Жовтень:

2. Почався шкільний рік Богослуженням у місцевій церкві.
3. Шеф Дистрікту, Відділ Культури й Освіти, дав формальне дозволення на відкриття 2-річної державної торговельної школи й іменував управителем школи проф. Л. Бачинського.
4. Число вписаних до 1-го року учнів було 40. Відбулися вступні іспити. Перша вписана учениця була Ціховляс Любов. Перша, що зложила вступний іспит — Гронковська Тереса.
5. Заснування шкільної крамнички „Згода” під доглядом дир. Л. Бачинського.
8. Початок науки в 1-ій класі.
11. Відбулася перша сповідь і св. Причастія молоді.

Листопад:

1. Число зголошених до 1-го року збільшилося до 55 учнів (-иць). Поділено 1-ий рік на два відділи. Зорганізовано мішаний хор під проводом проф. Я. Михальчишина.
7. Засновання Читальні під пров. проф. Михальчишина.
11. Відвідав школу Окружний Шкільний Радник Льоренц.
13. Доживлювання молоді у власнім заряді.
20. Служба Божа за поляглих під Базаром.
23. Перша учительська конференція.
24. Перша інформативна конференція для родичів. Поділ предмету машинописі на 4 групи.
25. Закуплено до бібліотеки книжок на 300 зол.

Грудень:

1. Вийшло 1 число учнівського часопису „Промінь” під доглядом проф. М. Капія.
7. Богослуження в наміренні Т-ва „Просвіти”. День „Просвіти” реф. проф. М. Капія.
9. Заснування Секції Учителів Фахового Шкільництва. Запрошено учителів з 5-ох фахових шкіл м. Ярослава. Головою обрано дир. Л. Бачинського.
12. Андріївський вечір.
14. Делегати школи прийняли участь у святочних сходинах в річницю відкриття народньої школи в Ярославі.
15. Друга інформативна конференція для родичів.
18. Роздача миколаївських дарунків для усіх учнів школи, в заряді самої школи.
19. За ініціативою школи й на спілку з державною гімназією виставлено в мійському кіні одноактівку „Свято св. Миколая”, яку приготувала проф. О. Гарабач. В одноактівці взяли участь учні (-иці): В. Глова, З. Макар і Т. Гронковська. Дохід для школи 67.90 зол. обернено на доживлювання молоді.
28. Відкрито бібліотеку.

Січень:

3. Учительська конференція.
- 6—20. Різдвяні вакації.
11. Затверджено шкільною владою поділ року на 2 відділи й усталення професорів, як етатових сил, з поданням їх плян школи на рік 1940/41. у висоті 29.772 зол.
22. Школа відсвяткувала день 22. січня. Реферат виголосив проф. М. Капій.

22. Розпочато науку української мови, як додаткового предмету.
25. Просфора для учнів школи, яку звеличав своєю участю Преосвященний Кир Григорій, Канцлер о. Канонік Качмар і парох міста Ярослава о. канонік Хотинецький.
28. 1 а рік зложив на допомогу українському студентству 19.— зол.
31. Піврічна конференція.
31. Відчит мгр. Кульчицького „Про алькоголізм”.

Л ю т и й :

1. Школа дала приміщення для господинської школи.
2. Чергова інформативна конференція з родичами.
4. Почався короткий курс народніх танців для учнів школи під доглядом проф. О. Гарабач і Я. Михальчишина.
5. Приїзд до Ярослава Губернатора Краківського Дістрікту, в зустрічі якого взяв участь директор школи й усі професори.
7. Богослуження в парохіяльній церкві з нагоди імянин Єпископа Григорія.
Конференція професорів.
15. Роздача піврічних свідоцтв.
16. Нарада директорів торговельних шкіл у Кракові.
23. Почався курс практичної фотографії. Вписалося 17 учн.
26. Покликання усіх професорів до Шкільного Реферату, підписати службові декларації.
26. Школа дала на 1 місяць приміщення „Дешевій Кухні” УДК у сутеринах школи.
26. Чергова конференція з родичами.

Б е р е з е н ь :

5. Великодні реколекції, сповідь і св. Причастія.
8. Гостина учнів народньої школи ім. кн. Ярослава Мудрого.
10. Засновано Курінь Юнаків.
18. Школа дала приміщення для вечірнього санітарного курсу передовичок, який організував УДК, під проводом п. учит. Михайлини Козак.
20. Закінчено місячний ветеринарійно-господарський курс в приміщенні школи. Курс провадив інж. Макар Каплистий.
21. Реферат проф. М. Капія про музейництво.
22. Участь школи в концерті в честь Тараса Шевченка, який влаштовували всі українські школи міста Ярослава. Шко-

ла виступила з окремою точкою хору дівчат і дала живий образ „Учітеся брати мої”.

23. Відсвяткувала ціла школа й учительський збір іменини директора школи Л. Бачинського. По Богослуженні відбулася в шкільній салі скромна академія, на якій зложено побажання від учительського збору й учнів.

Квітень:

15. Чергова вчительська конференція.
16. Нарада всіх професорів фахових шкіл в „Німецькому Домі”, під проводом Округного Шкільного Радника Льоренца.
17—23. Великодні ферії.
27. Чергова конференція з родичами.
Закінчило фотографічний курс 12 учнів.

Травень:

- 16—22. Лікарські оглядини молоді.
23. Виклад д-ра Мирослава Созанського про гігієну тіла й школи для всієї молоді.
24. Роздача стипендій УЦК для молоді. Спільна фотографія молоді з президією УДК. Молодь зложила подяку на руки голови УДК і Референта Суспільної Опіки.
26. Визначено командантом будинку школи підчас алярмів дир. школи, заступником проф. Я. Михальчишина.
26. Реферати по класах про поборювання тифу. Роздача пропагандивних летючок.
27. Молодь школи зложила свої дрібні ошадности на Німецький Червоний Хрест у висоті зол. 112.87. Представники молоді віднесли чек „Українбанку” на ту квоту до Округного Шкільного Радника.

Червень:

4. Уможливлено польській торговельній школі відбувати науку в 2-ох саях в пополудневих годинах, з причини зареквірування їхнього будинку військовою владою.
7—8. Молодь й учительський збір брали участь у святкуванні Свята Героїв на цвинтарях міста Ярослава. Молодь зложила вінки на українських і німецьких могилах.
16. Візитація школи з рамени єпископського візитатора науки релігії о. кан. Хотинецького.
18. Клясифікаційна конференція купецької й ремісничої професійної школи.
20. Закінчення підготовляючого курсу до торговельної школи.

22. Початок війни з большевиками. Через війну здержано рух поїздів. Доїжджаюча молодь не присутна на науці кілька днів.
24. Сповідь і св. Причастія.
25. Учениці відвідали німецький шпиталь і передали цвіти раненим воякам.
26. Вступні іспити до 1 року торговельної школи. Зі зголошених 80 учнів через військові події прибуло лише 36, для того далші вступні іспити відбудуться по вакаціях.
28. Кінець шкільного року й роздача свідоцтв.
30. Приділення молоді до практики по склепах.

СПИС УЧНІВ.

В списках під „А” подано учнів (-иць), що ходили через цілий рік і були з кінцем року класифіковані, під „Б” учнів, що виступили підчас шкільного року, або були викреслені зі списку учнів. Учні (-иці) назначені зірздкою й товстим друком, виказали успіх з відзначенням.

1 рік. (30) відділ а.

А.

1. Базилевич Фелікс Василь — Лежайськ
2. Блонарович Ярослава — Радимно
3. Бульчак Тадей — Ярослав
4. Василюк Ярослава-Ольга — Ярослав
5. Васюта Володимир-Здислав — Ярослав
6. Глова Володимира-Ольга — Ярослав
7. *Дрозд Софія — Радимно
8. Довгунь Іван — Дусівці
9. Земянська Ольга — Полкині
10. *Ільницька Лідія — Балигород
11. Камінський Діонізій-Микола — Кречовичі
12. Клюк Петро — Валява
13. *Коляник Ольга — Ярослав
14. Макар Зеновій — Бушковичі
15. Орисик Василь — Сянік
16. Паславський Осип — Команча
17. Підгірський Василь — Бушковичі
18. Повх Анна — Бушковичі
19. Полюга Юліян — Мониha
20. Працонь Михайло — Жухів
21. Смітюх Софія — Краків
22. Старєга Андрій — Словаччина

23. Томаєр Олімпія — Тринча
24. Ціховляс Любов-Василія — Полкіні
25. Яремко Мирослав — Ярослав
26. Зільник Марія — Диків.

Б.

1. Коляник Осип — Ярослав
2. Слонська Тетяна — Ярослав
3. Дубас Петро — Жухів
4. Фльорек Ізидор — Ярослав.

1 рік. (29) відділ б.

А.

1. Батицька Марія — Сколошів.
2. Бучма Анна — Ярослав
3. ***Ванькович Ольга-Юлія** — Гавловичі
4. Вархола Анна — Сколошів
5. Воробель Стефанія — Ставки
6. Гвіздь Марія-Ольга — Жухів
7. ***Гронковська Тереса-Альдона** — Ярослав
8. Демчина Стефанія — Гориці
9. Довгунь Марія — Дусівці
10. Зеленьак Ірина-Стефанія — Ярослав
11. ***Керек Анна** — Ярослав
12. Кіц Лідія-Єлизавета — Вишатичі
13. ***Коваль Ольга** — Радимно
14. Котиляк Марія — Жухів
15. Лісна Ірина — Сколошів
16. Матичак Анна — Дусівці
17. Наконечна Ірина — Сосниця
18. ***Пекар Анна** — Ярослав
19. Савчак Марія-Анна — Ярослав
20. Сосновська Марія — Тиневичі
21. Слота Вероніка-Марія — Кречовичі
22. Хомик Ірина — Сколошів
23. Шегда Анастазія — Жухів
24. Швергун Лідія-Дарія — Сколошів
25. Лавринів Марія — Угорка
26. Мамчак Анна-Тереза — Сколошів.

Б.

1. Бик Евстахія — Ярослав
2. Стадниченко Марія — Коломия
3. Солтис Катерина — Жухів

ВІІ. ПРИЛЮДНА КУПЕЦЬКА Й РЕМІСНИЧА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ЯРОСЛАВІ.

входила в склад Окружної Прилюдної Куп.-Рем. Професійної Школи.

А. Директор:

Леонід Бачинський. Див. торговельна школа.

Б. Контрактові вчителі:

о. Гриневецький Степан — катехит держ. торговельної школи. Вчив релігії в купецькій школі в кл. 1а/1, 1б/1, ремісничій школі в кл. 1/1. Разом 3 год.

2. Старосольський Юрій — Д-р прав. Опікун купецької 1а кл. Вчив від 1. ХІ. 1940. Наука про торгівлю та листування — купецька школа 1а/2, 1б/2. Разом 4 год.

3. Інж. Преторіус Омелян — учитель держ. будівельної школи в Ярославі, вчив фахових рисунків у ремісничій школі 1 год.

4. Інж. Білоус Тихон — вчив від 1. ІІІ. 1941 купецьких рахунків та книговедення — купецька школа 1а/2, 1б/2. Наука про фах. реміснича школа. 3 год. Разом 7 годин.

5. Гарабач Ольга — учителька держ. торговельної школи. Опікунка куп. 1б класи, вчила від 1. ХІ. 1940 товарознавства 1а/2, 1б/2. Разом 4 год.

6. Лашин Параскева — опікунка ремісничої класи, вчила писання від 1. ІV. 1941 куп. 1а/1, 1б/1. Реміснича кл. 1/1 Разом 3 год.

В. Служба:

Буцовський Василь — терціян.

ЗМІНИ В УЧИТЕЛЬСЬКОМУ ЗБОРІ І-ОЇ КУПЕЦЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ШКОЛИ.

Бачинський Леонід — вчив товарознавства в однім відділі куп. школи від початку шкільного року до 30. Х. 1940. Разом 2 год.

Мгр. Ісаїв Петро — вчив в купецькій школі писання в обидвох відділах — 2 год. і в ремісничій школі переписку в інтересах одну год. Разом 3 год. Від 1/ХІ. 1940 до 20/ІІ. 1941. Відійшов на керманіча Культурно-Освітнього Відділу при УЦК в Кракові від 1. ІІІ. 1941.

Інж. Роман Паламарчук вчив в купецькій школі в обох відділах купецьких рахунків з книговеденням 4 год.; і в ремісничій проф. школі фахове знання 2 год., фахові рахунки

з калькуляцією 1 год. Разом 7 год. від 1. XI. 1940 до 28. II. 1941. Відійшов на власне бажання від 1. III. 1941.

Капій Мирослав — вчив в купецькій проф. школі торгівлі та листування 2 год.; писання 1 год. й в ремісничій проф. школі фахове знання 2 год й переписку в інтересах 1 год. Разом 6 год., від початку року до кінця жовтня 1940 р. Відійшов до держ. торговельної школи від 1. XI. 1940 р.

Михальчишин Ярослав — вчив в купецькій проф. школі купецькі рахунки з книговеденням 2 год. і в ремісничій проф. школі фахові рахунки з калькуляцією — 1 год. Разом 3 год. від початку року до 30. жовтня 1940 р.

ТРИЛІТНЯ КУПЕЦЬКА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА.

Чоловіча й жіноча молодь, що вчиться практично до купецького звання, є обов'язана ходити до професійної школи. Купецька Професійна Школа є трилітня. Навчання є безплатне. При більшому числі учнів передбачено їх поділ на 2 групи: для учнів з роздрібною торгівлю й для учнів з ґуртової торгівлі, промислу й подібних господарських ділянок. По скінченні 1 й 2-го року проф. школи видається свідоцтво в німецько-українській мовах. По закінченні 3-го року науки видається свідоцтво покінчення школи.

Наука відбувається раз на тиждень при 8-ох годинах науки.

Успішне покінчення купецької професійної школи управління після дволітньої професійної практики та при вистарчаючій загальній освіті до допущення до вступного іспиту до окремих клас фахової торговельної школи.

ПЛАН НАВЧАННЯ У КУПЕЦЬКІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ШКОЛІ.

Обов'язкові предмети:	Н.	С.	В.
1. Релігія	1	1	1
2. Торгівля і листування	2	2	3
3. Купецькі рахунки та книговед.	2	2	3
4. Товарознавство	2	1	1
5. Писання й скоропис	1	2	—
Разом	8	8	8
Предмет до вільного вибору:			
6. Машинописання	—	2	—
	8	10	8

ТРИЛІТНЯ РЕМІСНИЧА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА

Молодь, що вчиться практично ремесла обов'язана ходити до ремісничої професійної школи. Школа є трилітня. Навчання безплатне. Наука відбувається 1 раз на тиждень при 6 год. науки. По скінченні 1 і 2-го року ремісничої професійної школи видається свідоцтво. По успішному закінченні 3-го року науки й найменше однорічної практики й при вистарчаючому загальному освітанні може учень бути допущеним до вступного іспиту до окремих класів технічної фахової школи.

ПЛАН НАВЧАННЯ В РЕМІСНИЧІЙ ПРОФЕСІЙНІЙ ШКОЛІ

	н.	с.	в.
1. Релігія	1	1	1
2. Наука про фах	2	2	2
3. Фахові рахунки	1	1	1
4. Фахове листування	1	1	1
5. Фахові рисунки	1	1	1
Разом тижнево	6	6	6
Практичні вправи	2 як є можливість		

ПРОГУЛЬКИ Й ФАХОВІ ЕКСКУРСІЇ.

1. Проф. О. Гарабач відбула 29. травня 1941 цілоденну прогульку з обома відділами купецької школи до Переворська, де учні оглянули цукроварню, олійню й мармелядарню. Частина учнів поїхала роверами (13), а решта фірами.

2. 2. червня 1941 відбула прогульку на цегольню з класом 16 купецької школи.

3. Проф. Інж. Білоус Тихон 30. травня 1941 відбув прогульку з учнями купецької школи.

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОФЕСОРІВ.

Всі є членами Учительської Секції й Колегії Фахового Учителства в Ярославі.

1. Бачинський Леонід див. Торговельна Школа.

2. о. Гриневецький Степан „

3. Гарабач Ольга „

4. Др. Старосольський Юрій — професорський аспірант Українського Університету в Празі, голова УДК в Ярославі, член УОТ, Секції Правників при УДК, член Контрольної

Комісії К. Л. К. Написав підручник „Основи організації торгівлі”.

5. Інж. Білоус Тихон — власитель підприємства, професор 2-річної сільсько-господарської школи в Волі Розвинецькій. Вчив на курсах Хліборобського Вишколу Молоді й викладав на годівельно-ветеринарній курсі Т-ва „Сільський Господар” в Ярославі. Умістив ряд статей в часописі „Сільський Господар”.

6. Дипл. Інж. Преторіус Омелян. Член Секції Інженерів і Техніків. Учитель Державної Будівельної Школи в Ярославі, містоголова Секції Фахового Учителства в Ярославі.

ГОЛОВНІШІ РОЗПОРЯДКИ ШКІЛЬНОЇ ВЛАДИ:

Ті самі, що й торговельної школи, крім того:

1. Ч: Ки-В-р-о-5765-40, з дня 11. X. 1940 — про візці книг, які має провадити школа.
2. Ч: As. Zl 274-41, з дня 16. I. 1941 в справі видавання свідоцтв для учнів купецької й ремісничої школи.
3. 4. II. 1941. В справі іспитів для екстерністів в червні й січні кожного року.
4. 7. II. 1941. В справі звітів, щодо фаховости учителів.
5. 5. III. 1941. Признано школі на урядження й адміністраційні видатки річну квоту 1480 зол.
6. Ч. Zl. 2365/41 з дня 17. III. 1941 усталена урядова й одна назва для обох шкіл.

ХРОНІКА ШКОЛИ.

Купецька реміснична школа в засаді приймала участь у всьому житті торговельної школи в ті дні, коли мали науку й наскільки позволяли їм їх обовязки.

Купецька 1а кляса ходила раз на тиждень що суботи
„ 16 „ „ „ що понеділка
Реміснича 1 кляса „ „ що вівтірка.

1. XI. 1940. Поділено купецьку клясу на 2 відділи.
7. XII. 1940. Відкриття ремісничої бурси. Поручено молоді зголошуватися до тої бурси.
11. XII. 1940. Візитація Купецько-Ремісничої Школи Окружним Шкільним Радником Льоренцом, в присутности директ. Окружної Проф. Школи проф. Й. Салабуна.
2. I. 1941. Учителська конференція за 1-ий очерк.
3. II, 4 й 8. II. виклад Мг-ра Кульчицького про алькоголізм.

22. III. 1941. Повідомлено учнів, що іспитова комісія для екстерністів буде відбуватися в червні й в січні кожного року.

Х. КУПЕЦЬКА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА.

Спис учнів відділу а. (32)

А.

1. Брода Василь	14. *Ліщинецький Іван
2. Брегінь Іван	15. Лучишин Іван
3. Вархола Іван	16. Напора Михайло
4. Вітик Юрко	17. Кий Василь
5. Голеньовський Василь	18. Олійник Тадей
6. Голеньовський Осип	19. Паньків Мирослав
7. Карашівський Адольф	20. Пашуля Михайло
8. Карашівський Іван	21. Петрашко Михайло
9. Качмар Микола	22. П'яхта Іван
10. Комариця Микола	23. Смуток Михайло
11. Крись Андрій	24. Сніданко Володимир
12. *Кукіль Іван	25. Федьо Данило
13. Ліськевич Станислав	

Б.

1. Андрухович Михайло	5. Сайко Параскева
2. Гусак Роман	6. Шидула Гнат
3. Коляса Гриць	7. Щурко Михайло
4. Миханцьо Михайло	

Спис учнів відділу б. (32)

А.

1. Вавжкевич Олександра	11. Мандрик Ірина
2. Вергун Сергій	12. Палчинський Іван
3. Гірна Христина	13. Петрашко Іван
4. Демчина Ольга	14. Пинило Стефанія
5. Дода Іван	15. Скоморох Іван
6. Дуб Ольга	16. Скарвінко Орест
7. *Керек Марія	17. Хамуляк Михайло
8. Кішак Станислава	18. Щербяк Станислав
9. Ключник Кароліна	19. *Яремко Надія
10. Лопушинський Михайло	20. Ярошевич Іван

Б.

1. Войтович Василь	7. Моравський Василь
2. Вуйцік Олена	8. Маца Степан
3. Когут Володимир	9. Огірко Михайло
4. Колодій Антін	10. Лис Григорій
5. Лещук Созант	11. Партика Петро
6. Мартинович Богдан	12. Чопик Ярослав

РЕМІСНИЧА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА (35)

А.

1. Алексович Леопольд	15. Гураль Володимир
2. Бакала Володимир	16. Данилець Нестор
3. *Бартошко Іван	17. *Кашак Михайло
4. Борович Іван	18. Дзядик Юрій
5. Брикса Богдан	19. Карбовський Андрій
6. Брикса Йосиф	20. Колодчак Едвард
7. Брикса Ярослав	21. Ліськевич Микола
8. Беля Антін	22. Левкевич Володимир
9. Беля Роман	23. Маслюкевич Володимир
10. Вербенець Александер	24. Прокіп Микола
11. Вербенець Андрій	25. *Шабакевич Омелян
12. *Вербенець Іван	26. Шегда Роман
13. Гусяк Роман	27. Цибульський Володимир
14. Гурба Іван	28. Зеленьяк Роман

Б.

1. Дяків Василь	5. Плахта Евстахій
2. Кліско Володимир	6. Суха Ольга
3. Май Михайло	7. Шустачко Іван
4. Перчик Стефанія	

Примітка:

В списку „А” уміщені учні, що ходили цілий рік й клясифіковані.

В списку „Б” — подано учнів, що виступили підчас шкільного року.

Учні (-ці), що позначені зірчкою й товстим друком є визначаючі.

ХІ. ВИКАЗ УЧНІВ ПО ФАХОВОСТІ.

Назва branży:	К л а с а:			Разом
	Ремісничя	Купецька а	Купецька б	
Бляхарська	1			1
Водотягова	2			2
Опалова		1		1
Галантерійна.		4		4
Дентистична.	1		1	2
Залізна.		4	2	6
Кольоніяльна			1	1
Кошикарська			1	1
Кравецька	5		1	6
Камінярська				1
Кухонне начиння		1		1
Мануфактурна		2	2	4
Мішані товари		1		1
Масарська	3			3
Паперова			1	1
Пекарська	1			1
Поворознича	1			1
Римарська	1			1
Слюсарська	3			3
Споживча		10	8	18
Столярська	5			5
Фризієрська	1			1
Цукорнича	2		1	3
Шапкарська	1			1
Шкіряна		2	2	4
Разом	28	25	20	73

XII. СТАТИСТИКА УЧНІВ.

	Торговельна школа		Разом	Купецька школа		Разом	Реміснич	Разом: торгов. купец і реміс.
	р і к	а б		к л а с а	с. п.		І к л а с а	
1. Число учнів.								
З початком року	28	29	57	32	30	62	35	154
З того дівчат	13	29	42	1	11	12	2	56
Протягом року при- нято	2	—	2	—	2	2	—	4
В шк. році було всіх учнів	30	29	59	32	32	64	35	158
Виступило протягом шкільного року								
З того дівчат	4	3	7	7	12	19	7	33
	1	3	4	1	1	2	2	8
Число всіх учнів з кін- цем шк. р. 1940/41	26	26	52	25	20	45	28	125
2. Попереднє освітання учнів								
Скінчили 7 клас нар. школи	17	13	30	15	17	32	20	82
6 " "	7	7	14	5	1	6	2	22
5 " "	—	—	—	2	1	3	3	6
4 " "	2	4	6	1	1	2	1	9
1 кл. гімназії	—	1	1	—	—	—	1	2
3 " "	—	1	1	2	—	2	1	4
Р а з о м .	26	26	52	25	20	45	28	125
3. Місце походження учнів.								
Ярослав	6	5	11	1	7	8	19	38
Ярославська Округа .	14	16	30	18	11	29	7	66
Краківський Дістрікт .	3	—	3	—	—	—	—	3
Люблинський Дістр. .	2	2	4	—	—	—	—	4
Поза Генер. Губерн.	1	3	4	6	2	8	2	14
Р а з о м .	26	26	52	25	20	45	28	125
4. Державна приналеж. учнів.								
Генеральне Губерн. .	25	26	51	25	20	45	28	124
Чужа	1	—	1	—	—	—	—	1
Р а з о м .	26	26	52	25	20	45	28	125
5. Народність учнів.								
Українська	26	26	52	25	20	45	28	125

	Торговельна школа		Разом	Купецька школа		Разом	Ремісничья школа	Разом	Реміс.
	1а	1б		1а	1б		1		
	р	і		к	л		к	л	яса

6. Віра учнів.

гр.-кат.	26	25	51	25	20	45	28	124	
рим.-кат.	—	1	—	—	—	—	—	1	
Разом	26	26	52	25	20	45	28	125	

7. Вік учнів

Скінчили 14 літ життя	5	8	13	—	—	—	—	13	
„ 15 „	4	5	9	—	2	2	—	11	
„ 16 „	6	8	14	1	1	2	1	17	
„ 17 „	8	5	13	1	4	5	6	24	
„ 18 „	3	—	3	—	3	3	9	15	
„ 19 „	—	—	—	1	3	4	5	9	
„ 20 „	—	—	—	4	2	3	3	6	
Понад 20 літ життя	—	—	—	21	5	26	4	30	
Разом	26	26	52	25	20	45	28	125	

8. Заняття родичів

Торговельники	3	1	4	3	3	6	1	11	
Ремісники	3	5	8	2	4	6	4	18	
Рільники	11	13	24	19	11	30	18	72	
Робітники	1	4	5	—	1	1	2	8	
Учителі	3	1	4	—	—	—	—	4	
Священики	2	1	3	—	—	—	—	3	
Урядники	3	1	4	1	1	2	3	9	
Разом	26	26	52	25	20	45	28	125	

9. Місце перебування родичів

Ярослав	6	6	12	1	7	8	19	39	
Ярославська округа	14	16	30	18	11	29	7	66	
Краківський дістрікт	3	—	3	—	—	—	—	3	
Люблинський „	2	4	6	—	—	—	—	6	
Чужина	1	—	1	6	2	8	2	11	
Разом	26	26	52	25	20	45	28	125	

10. Місце перебування учнів

В Ярославі: у родичів	8	7	15	2	7	9	19	43	
в інтерн.	11	11	22	—	—	—	—	22	
у чужих	3	2	5	5	2	7	2	14	
Доїздить з околиці	4	6	10	18	11	29	7	46	
Разом	26	26	52	25	20	45	28	125	

	Торговельна школа			Разом	Купецька школа			Разом	Ремісничя школа	Разом: торгов., купец. і реміс.
	р і к	1 а	1 б		к л я с а	1 а	1 б		1 к л я с а	
					с.		п.			

Шкільна оплата:

Цілу оплату платили	17	16	33	б е з п л а т н о					
Половину або знижену	9	10	19						
Разом . . .	26	26	52	—	—	—	—	—	—

Класифікація з кінцем року.

а) поступ в предметах:

з відзначенням . . .	3	5	8	2	2	4	4	16
з добрим поступом . . .	9	7	16	12	11	23	12	51
з достаточним . . .	11	13	24	10	5	15	6	45
з недостаточним . . .	2	—	2	—	—	—	2	4
не класифіковано . . .	1	1	2	1	2	3	4	9
Разом . . .	26	26	52	25	20	45	28	119

б) поведення:

дуже добре . . .	18	25	43	16	14	30	13	86
добре	6	—	6	8	6	14	10	36
відповідне	1	—	1	—	—	—	—	1
невідповідне	—	—	—	—	—	—	—	—
не класифіковано . . .	1	1	2	1	—	1	5	8
Разом . . .	26	26	52	25	20	45	28	131

Леонід Бачинський
директор

30. VI. 1941.

2224

Рл2224

Звідомлення...